

Obsah.

	Strana
Věnování.	
Předmluva	1
Úvod: Úkol a rozdělení dějin vychovatelství	3

DÍL I.

Dějiny vychovatelství před Kristem.

Část první.

Výchova u národů východních.

1. Číňané. 2. Indové. 3. Peršané. 4. Egypťané . . . 7

Část druhá.

Výchova řecká.

1. Výchova řecká v době heroů. 2. Výchova spartská.
3. Výchova athénská. 4. Řečtí theoretikové paedagogičtí: Pythagoras. Sokrates. Plato. Aristoteles. Plutarch . . . 14

Část třetí.

Výchova římská.

1. Výchova starořímská. 2. Výchova římská za vlivu řeckého. 3. Římští theoretikové paedagogičtí: Cicero. Seneca. Quintilianus. Básníci 25

Část čtvrtá.

Výchova židovská.

1. Výchova židovská v době před zkázkou Jerusalema. 2. Výchova židovská v době po zkázce Jerusalema 31

DÍL II.

Dějiny vychovatelství po Kristu.

Část první.

Výchova starokřesťanská.

1. Ježíš Kristus, zakladatel křesťanské výchovy.
Jeho a) učení, b) způsob vyučování, c) příklad 39

2. Křesťanství a antika.

- Rozdílnost základních myšlenek křesťanství a pohanství.
Obtíže sloučení. Postup sloučení ve východní církvi.
Klement Alex. Origenes. Basil. Řehoř Nazian. Postup
sloučení v západní církvi. Jeronym. Ambrož. Augustin.
Cassiodorus. Boethius 47

3. Praxe vychovávání a vyučování v době starokřesťanské.

- a) Katechumenát. Výchova v rodině. Školy elementární.
Kláštery. Sirotčince. — b) Vyšší ústavy vzdělávací. Katechetické školy. Biskupské školy. Vyšší školy klášterní 51

4. Starokřesťanští theoretikové vychovatelští.

- a) Východní: Sv. Basil Vel. Sv. Cyrill Jerusal. Sv. Řehoř Nazian. Sv. Jan Zlatoústý. — b) Západní: Sv. Jeronym. Sv. Augustin 57

Část druhá.

Výchova a vyučování ve středověku.

(Od VII. do XV. století.)

1. Výchova a vzdělání lidu vůbec.

- Význam stěhování národů. Karel Veliký. Farní školy . . 65

2. Klášterní školy.

- Benediktini. Františkáni. Dominikáni. Bratří společného života (Hieronymiáni) 70

3. Školy biskupské a kapitulní.

Vznik škol biskupských a kapitulních. Jejich zřízení a význam	74
---	----

4. Výchova rytířů a žen.

a) Výchova rytířů. Sedmero umění rytířských. Tři stupně ve výchově hochů. Výchova dcer rytířů. — b) Vzdělání žen. Benediktinky. Vynikající ženy. Dominikánky. Be- kyně	75
---	----

5. Městské školy.

Vznik městských škol a účel jejich. Zřízení	79
---	----

6. Výchova a vyučování u Arabův.

Elementární školy. Vyšší ústavy vzdělávací. Vzdělanost arabská na západě. Úpadek. Zřízení arabských škol. Paedagogické spisy	82
--	----

7. University.

Vznik universit. Zřízení jejich	84
---	----

8. Paedagogičtí theoretikové ve středověku.

1. Alkuin. 2. Hrabanus Maurus. 3. Walafried Strabo. 4. Hugo ze sv. Viktora. 5. Vincenc z Beauvais. 6. Jan Gerson. 7. Konrád Bitschin	88
--	----

9. Školství v Čechách za středověku.

Výchova rodinná. Školy klášterní, kapitulní a městské. Uni- versita v Praze. Školy partikulární. Paedagogické spisy	94
--	----

Část třetí.

Výchova a vyučování v novém věku.

Perioda I.

Výchova a vyučování za vlivu humanismu.

1. Humanismus.

a) Humanismus a vzdělávání vůbec. b) Humanis- tičtí paedagogové: Vittorino Ramboldini da Feltre. Mapheus Veggius. Eneáš Sylvius. Rudolf Agricola. Alex- ander Hegius. Jakub Wimpfeling. Desiderius Erasmus	98
---	----

2. Reformace.

- a) Účinky reformace na vzdělávání vůbec. Význam vynalezení knihtisku. Vzdělání lidové. Latinské školy.
- b) Paedagogové protestantští: Martin Luther. Filip Melanchthon. Oldřich Zwingli. Valentín Friedland (Trotzen-dorf). Jan Sturm. Michael Neander 105

3. Katolická výchova v době humanismu a reformace.

- a) Péče církve o školství. Farní školy.
- b) Nové řády církevní o školství zasloužilé. Jesuité. Petr Canisius. Společnost křesťanského učení. Sv. Karel Borromejský. Piaristé. Voršilky. Sestry de Notre-Dame. Anglické panny 113

4. Školství v Čechách v XV. a XVI. století.

Školství a) kališnické; b) katolické; c) bratrské 124

Perioda II.

Reformní hnutí paedagogické od XVI. do XVIII. století.

1. Realismus.

- a) Průkopníci realismu: Ludvík Vives. Michel Eyquem de Montaigne. Francis Bacon, baron z Verulamu.
- b) Realističtí paedagogové: Wolfgang Ratke. Jan Amos Komenský. Jan Křt. de la Salle. Bratři křesťanských škol. Fénelon 134

2. Pietismus.

Filip Jakub Spener. Augustin Heřman Francke. Jan Julius Hecker. Jan Bedřich Hähn 166

3. Rationalismus.

Vliv rationalismu na vzdělávání. John Locke. Jean Jacques Rousseau 174

4. Filanthropismus.

Jan Bernard Basedow. Christian Gotthilf Salzmann. Jan Jindřich Campe. Bedřich Karel Bahrdt. Jan Krištof Bedřich Guts-Muths. Christian Felix Weisze. Ferdinand Olivier. Bedřich Eberhard z Rochowa. František Josef Kinský 190

	Strana
5. Reformní snahy na půdě pozitivně-křesťanské.	
Jan Ignát z Felbigerů. Ferdinand Kindermann. Bernard Jindřich Overberg a j.	203

6. Novohumanismus.

Vznik novohumanismu. Gessner. Heyne. Ernesti. Herder. Wolf. Wilhelm z Humboldtů	213
---	-----

7. Stav školství na konci XVIII. století.

Škola obecná. Učitelské semináře. Zřízení škol. Státní gymnasia. Rytířské akademie. University. Odborné školy	214
---	-----

8. Školství v Čechách v XVII. a XVIII. století.

Péče církve o školy. Piaristé. Jesuité. Karel VI. Marie Terezie. Felbigerův obecný školní řád. Snahy Kindermannovy a jiných. Učebná osnova škol. Učebné knihy. Učitelé. Josef II. Leopold II. Česká literatura paedagogická. Dědictví sv. Václava a j.	216
--	-----

Perioda III.

Výchova a vyučování v XIX. století až po naši dobu.

1. Jan Jindřich Pestalozzi a jeho žáci.

Jan Jindřich Pestalozzi. Filip Emanuel Fellenberg. Jan Jakub Wehrli. Rehoř Girard. Ondřej Bell. Jan Lancaster. Karel Kristián Vilém z Türků	234
---	-----

2. Další pěstitelé paedagogiky Pestalozziovy.

August Heřman Niemeyer. Jindřich Kristián Schwarz. Bernhard Gottlieb Denzel. Kristián Vilém Harnisch. Jindřich Stephani. Gustav Bedřich Dinter. Adolf Vilém Diesterweg	247
--	-----

3. Zástupcové křesťanského směru ve výchově.

Jan Michal Sailer. Jiří Michal Wittmann. Karel Barthel. Antonín Ignác Demeter. Ambrož Stapf. Jan Křt. Hergenröther. Matouš Zeheter. Jiljí Jais. Bernard Galura. Vincenc Eduard Milde. Augustin Gruber. Jan Křt. Hirscher. Jiří Martin Dursch. Josef Kehrein. Karel Ohler. Alban Stolz. Albert Stöckl. Vavřinec Kellner. Stanislav Konarski. Antonín Martin Slomšek.	
---	--

Protestantští: Jindřich Gräfe. Kristián Palmer. Karel Kehr. Bedřich Vilém Dörpfeld	252
--	-----

4. Básníci a filosofové paedagogové.

- Básníci: J. G. Herder. G. E. Lessing. J. W. Goethe. Fr. Schiller. Jean Paul Bedřich Richter.
 Filosofové: Immanuel Kant. Jan Bohumil Fichte. Jan Křt. Graser. Jan Bedřich Herbart. Theodor Waitz. Karel Volkmar Stoy. Tuiskon Ziller. Vilém Rein. Otto Willmann. Eduard Beneke. Bedřich Dittes. Bedřich Paulsen. Bedřich Vilém Foerster. Josef Jacotot. James Hamilton. Herbert Spencer. Alexander Bain 262

5. Humánní ústavy novověké.

- lesličky. Opatrovny. Mateřské školy. Bedřich Fröbel. Ústavy slepců. Valentin Haüy. Louis Braille. Ústavy hluchoněmých. Charles de l'Épée. Samuel Heinicke. Ústavy idiotů. Pomocné školy pro děti slabě nadané. Ochránovny. Sirotčince. Jan Bosco 279

6. Význačné směry v paedagogice doby nejnovější

- Výchova přirozená; individualistická; sociální; národní; mezinárodní; tělesná (feriální kolonie, junáctví); estetická; morální; činná škola; paedopsychologie; experimentální paedagogika; pathologie psychologická; eugenické hnutí 288

7. Dějinný přehled snah o vybudování metody vyučování katolicko-náboženského.

- I. Methoda v době od I. do XVIII. století: 1. ve starověku křesťanském; 2. ve středověku; 3. v XVI. a XVII. století. — II. Methoda od doby Felbigerovy: a) vyučování dle katechismu; b) vyučování dle biblického dějepisu . 299

8. České školství od počátku XIX. století až po naš dobu.

A) Vývoj českého školství od počátku XIX. století.

- I. Doba vlády císaře Františka I. (1792—1835) 317
 II. " " " Ferdinanda I. (V.) (1835—1848) . 325
 III. " " " Františka Josefa I.
 1. Od roku 1848—1868 326
 2. " " 1868 336

B) Stav školství v království Českém v r. 1914.

- Národní školství. Humánní ústavy. Školy odborné, střední a vysoké 357

C) České písemnictví paedagogické v XIX. století.

I. Od počátku XIX. století do roku 1848 (Kněží a učitelé)	363
II. Od r. 1848 do r. 1870 (Kněží a učitelé)	370
III. Od roku 1870:	
1. Paedagogové směru Herbartova, pozitivistického, vývojového a jiných moderních směrův	379
2. Paedagogové směru křesťansko-katolického	391
Ukazatel abecední	403
Závažnější omyly tisku	421
Doslov	423

Přílohy:

1. Přehled nejdůležitějších zákonů a nařízení ve věcech školských (A)
2. Vyobrazení: Abakus (B).
Ukázka písma slepců (C).
Učení na Budči (D).
Titulní list prvního ročníku „Přítele Mládeže“ (E).
Orbis pictus: Úvod (F).
Bůh (G).
3. Mapa pro Dějiny chovatelství (H).

